

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

Кафедра іноземної філології і перекладу

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Декан гуманітарно-педагогічного
факультету

д. філол. н., професор В.Д. Шинкарук
« 20 » 05 2016 р.

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ КОМПЛЕКС ДИСЦИПЛІНИ

ТЕОРІЯ ПЕРЕКЛАДУ

ОС «Магістр»

Галузь знань: 03 «Гуманітарні науки»

Спеціальність: 035 «Філологія»

Київ - 2016 р.

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

Кафедра іноземної філології і перекладу

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Декан гуманітарно-педагогічного
факультету
д. філол. н., професор В.Д. Шинкарук
« 10 » 05 2016 р.

РОЗГЛЯНУТО І СХВАЛЕНО
на засіданні кафедри
іноземної філології і перекладу
протокол № 12 від «11» травня 2016
р. Додаток 1

Завідувач кафедри

С. М. Амеліна

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ТЕОРІЯ ПЕРЕКЛАДУ»

Галузь знань: 03 «Гуманітарні науки»
Спеціальність: 035 «Філологія»

Гуманітарно-педагогічний факультет

Розробник: д.пед.н., професор Амеліна С.М.

Київ - 2016р

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Теорія перекладу

Галузь знань, напрям підготовки, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень		
Освітньо-кваліфікаційний рівень	Магістерський	
Напрямок підготовки		
Спеціальність	8.02030304 «Переклад»	
Спеціалізація		
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Нормативна	
Загальна кількість годин	120	
Кількість кредитів ECTS	4	
Кількість змістових модулів	4	
Курсовий проект (робота) (за наявності)	-	
Форма контролю	залік	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік підготовки (курс)	1	
Семестр	1,2	
Лекційні заняття	30 год.	
Практичні, семінарські заняття	30 год.	
Лабораторні заняття	-	
Самостійна робота	60 год.	
Індивідуальні завдання	-	
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми навчання	2 год.	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Програма з курсу «Теорія перекладу» призначається для магістрантів I року навчання спеціальності «Переклад».

Мета – ознайомити майбутніх фахівців з наукою про переклад як з об'єктом лінгвістичного дослідження та з основними положеннями сучасної лінгвістичної теорії перекладу.

Завдання:

- розглянути основні проблеми перекладознавства, подати зразки аналізу перекладу різних за стилем та жанром текстів. Курс націлює на значущість аспектного та тестового аналізів у процесі перекладу;
- висвітлити теорію у роботі з аспектами перекладу відповідно до сучасного стану лінгвістичних знань;
- ввести студентів у найбільш важливі проблеми сучасних досліджень у сфері різних аспектів перекладу;
- ознайомити студентів з суспільним значенням перекладацької діяльності;
- допомогти студентам ґлише усвідомити специфіку роботи з перекладом.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- методи дослідження перекладу,
- основні поняття теорії та практики перекладу,
- методика і алгоритми дослідження перекладів;
- методику створення розуміння сутності перекладу,
- соціальні та лінгвістичні засади перекладу.

вміти:

- перекладати тексти різних жанрів,
- отримувати різну інформацію,
- розуміти евфемізми,
- володіти різними методами перекладу професійного жаргону,
- виробляти пропозиції щодо дослідження тексту перекладів з різними типами соціальної диференціації.

3. Програма та структура навчальної дисципліни для:

- повного терміну денної (заочної) форми навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	денна форма							Заочна форма						
	тижні	усього	у тому числ						усього	у тому числі				
			л	п	лаб	інд	с.р.	л		п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Змістовий модуль 1. Übersetzen als Gegenstand der linguistischen Studien														
Тема 1. Die Entwicklung der Sprachmittlerberufe im 20. Jahrhundert. Übersetzen als Gegenstand der linguistischen Studien		6	2	2			2							
Тема 2. Textlinguistik. Text, Textsorte, Texttyp		8	2	2			4							
Тема 3. Terminologie und Terminologienormung		8	2	2			4							
Тема 4. Defekte im Ausgangstext		8	1	2			5							
Разом за змістовим модулем 1		30	7	8			15							
Змістовий модуль 2. Übersetzungsverfahren. Hilfs- und Arbeitsmittel														
Тема 1. Übersetzungstypen und Übersetzungsverfahren		10	3	4			3							
Тема 2. Interferenzen		8	2	2			4							
Тема 3. Hilfs- und Arbeitsmittel		12	2	2			8							
Разом за змістовим модулем 2		30	7	8			15							
Змістовий модуль 3. Spezifische Aspekte des Übersetzens														
Тема 1. Spezifische Aspekte des Übersetzens: Geschäftskorrespondenz		10	3	4			3							
Тема 2. Spezifische Aspekte des Übersetzens: Anleitungen/Benutzerhinweise		8	2	2			4							

Тема 3. Spezifische Aspekte des Dolmetschens: Simultandolmetschen, Konsekutivdolmetschen, Konferenzdolmetschen, Mediendolmetschen, Gerichtsdolmetschen Verhandlungsdolmetschen		12	2	2			8						
Разом за змістовим модулем 3		30	7	8			15						
Змістовий модуль 4. Äquivalenz des Übersetzens													
Тема 1. Äquivalenz als Grundbegriff des Übersetzens		16	4	4			8						
Тема 1. Stilarten und Übersetzen		14	3	4			7						
Разом за змістовим модулем 4		30	7	8			15						
Курсовий проект (робота) з _____ (якщо є в робочому навчальному плані)			-	-	-		-		-	-	-		-
Усього годин		120	30	30			60						

4. Теми семінарських занять: планом не передбачено

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1		
2		
...		

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Die Entwicklung der Sprachmittlerberufe im 20. Jahrhundert. Übersetzen als Gegenstand der linguistischen Studien.	2
2	Textlinguistik. Text, Textsorte, Texttyp	2
3	Terminologie und Terminologienormung	2
4	Defekte im Ausgangstext	2
5	Übersetzungstypen und Übersetzungsverfahren	4
6	Interferenzen	2
7	Hilfs- und Arbeitsmittel	2
8	Spezifische Aspekte des Übersetzens: Geschäftskorrespondenz	4
9	Spezifische Aspekte des Übersetzens: Anleitungen/Benutzerhinweise	2
10	Spezifische Aspekte des Dolmetschens: Simultandolmetschen, Konsekutivdolmetschen, Konferenzdolmetschen, Mediendolmetschen, Gerichtsdolmetschen Verhandlungsdolmetschen	2
11	Äquivalenz als Grundbegriff des Übersetzens	4
12	Stilarten und Übersetzen	4

6. Теми лабораторних занять: планом не передбачено

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1		
2		
...		

7. Контрольні питання, комплекти тестів для визначення рівня засвоєння знань студентами

Variante 1

- Die Entwicklung der Sprachmittlerberufe von 1919 bis 1945 bestimmen:
 - Französisch als Lingua franca,
 - englisch-französische Bilinqualität,
 - Multilinqualität.
- Übersetzen ist die Translation
 - eines fixierten Textes,
 - eines mündlich dargebotenen Textes.
- Die Prototypensemantik besagt, dass...
 - Kategorien keinen Kern und unscharfe Ränder haben,
 - Kategorien einen Kern und scharfe Ränder haben,
 - Kategorien einen Kern und unscharfe Ränder haben.
- Für die Dolmetschwissenschaft ist die Textlinguistik ...
 - von großer Relevanz,
 - von geringerer Relevanz.
- Äquivalenzorientierte Ansätze ...
 - befürworten eine übersetzungsrelevante Textanalyse vorwiegend als Problemlösehilfe,
 - nutzen textlinguistische Verfahren zur Vertiefung des „intuitiven“ Textverständnisses,
 - stellen die pragmatischen Aspekte des interkulturellen Kommunikationsaktes in den Vordergrund.
- Definitionselement für den Textbegriff ist ...
 - Subjekt,
 - Kohäsion,
 - Abgeschlossenheit.
- Beim funktionalen Übersetzen geht es um das Übertragen ...
 - von Wörtern,
 - von Sätzen,
 - von Texten.
- Die Vereinbarung gehört zu ...
 - generellen Textsorten,
 - übereinzelsprachlichen Textsorten,
 - einzelnsprachlichen Textsorten.
- Für den informativen Texttyp ist bei der Übersetzung ... primär.
 - Invarianz auf der Inhaltsebene,
 - Analogie der Gestaltung,
 - Identität des textimmanenten Appells.
- Der Terminus hat ...
 - eine Inhaltsseite,
 - eine Ausdrucksseite,

c) eine Inhaltsseite und eine Ausdrucksseite.

11. Unter einer Nomenklatur versteht man ...

- a) ein Begriff,
- b) eine Benennung,
- c) ein Benennungssystem.

12. Unter Entlehnung versteht man ...

- a) die veränderte Übernahme eines Wortes aus einer anderen Sprache,
- b) die unveränderte Übernahme eines Wortes aus einer anderen Sprache.

13. Unter terminologischer Einzelnormung versteht man ...

- a) Festlegung von Begriffen und Benennungen,
- b) Bildung von Begriffen und Benennungen.

14. Ein Text ist defekt, wenn er ...

- a) suboptimal ist,
- b) optimal ist,
- c) ideal ist.

15. Bei Normen und Patentschriften ...

- a) ist die Fehlerwahrscheinlichkeit hoch,
- b) liegen keine Belege über Defekte vor,
- c) ist die Fehlerwahrscheinlichkeit gering.

16. Als Diskrepanz zwischen Verbaltext und Bild können ... bezeichnet werden.

- a) vertauschte Abbildungstitel,
- b) Bezüge auf Abbildungen,
- c) sehr hohe Abbildungsanteile.

17. Wörtliche Übersetzung ist ...

- a) ein Übersetzungsverfahren,
- b) eine Übersetzungsmethode.

18. Die Wahl der Übersetzungsmethode hängt ... ab.

- a) vom Texttyp,
- b) vom Texttyp und von der Übersetzungsfunktion,
- c) von der Übersetzungsfunktion.

19. Die Übersetzungsmethode ist ...

- a) die Strategie der Übersetzung,
- b) die Techniken der Übersetzung.

20. Übersetzungstypen können nach ... klassifiziert werden:

- a) Texttyp,
- b) Grenzen der Anwendung von Übersetzungsverfahren,
- c) Umfeldübersetzung.

21. Was bedeutet Permutation?

- a) Erhöhung bzw. Verringerung der Wortzahl,
- b) Umstellung von Konstituenten,
- c) Änderung der Wortart.

22. Unter semantischer Entlehnung versteht man ...

- a) Verbalisierung der gleichen Inhaltsmerkmale,
- b) Änderung der Perspektive durch Verbalisierung anderer Inhaltsmerkmale,
- c) Erhöhung bzw. Verringerung des Explikationsgrades.

23. Korrektur ist ...

- a) Rekonstruktion des „Gemeinten“ bei Defekten des Ausgangstextes,
- b) Anpassung an die Zielkultur bei situativer Äquivalenz.

24. Translatorische Interferenz ist ...

- a) Norm,
- b) Verletzung der Norm.

25. Definitionselement für den Textbegriff ist ...

- d) Prädikat,
- e) Kohärenz,
- f) Situation.

26. Textsorten können definiert werden ...

- a) als überindividuelle Schreibakttypen,
- b) als überindividuelle Sprech- und Schreibakttypen,
- c) als individuelle Sprech- und Schreibakttypen.

27. Das Sonett gehört zu ...

- d) generellen Textsorten,
- e) übereinzelsprachlichen Textsorten,
- f) einzelsprachlichen Textsorten.

27. Für den expressiven Texttyp ist bei der Übersetzung ... primär.

- a) Invarianz auf der Inhaltsebene,
- b) Analogie der Gestaltung,
- c) Identität des textimmanenten Appells.

28. Der Terminus hat ...

- a) den Begriff,
- b) die Benennung,
- c) den Begriff und die Benennung.

30) Bei der Terminologisierung wird ...

- a) ein neues, fachliches Wort geschaffen,
- b) einem gemeinsprachlichen Wort ein neuer, fachlicher Begriffsinhalt zugeordnet.

8. Методи навчання.

Пояснювально-ілюстративний, репродуктивний (лекція, бесіда).

9. Форми контролю.

Усне опитування, тестовий контроль.

10. Розподіл балів, які отримують студенти. Оцінювання студента відбувається згідно положенням «Про екзамени та заліки у НУБіП України» від 20.02.2015 р. протокол № 6 з табл. 1.

Оцінка національн	Оцінка	Визначення оцінки ЄКТС	Рейтинг студента, бали
Відмінно	A	ВІДМІННО - відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	90 -100
Добре	B	ДУЖЕ ДОБРЕ - вище середнього рівня з кількома помилками	82-89
	C	ДОБРЕ - в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок	74-81
Задовільно	B	ЗАДОВІЛЬНО - непогано, але зі значною кількістю недоліків	64-73
	E	ДОСТАТНЬО - виконання задовольняє мінімальні критерії	60-63
Незадовільно	FX	НЕЗАДОВІЛЬНО — потрібно працювати перед тим, як отримати залік (позитивну оцінку)	35-59

	F	НЕЗАДОВІЛЬНО - необхідна серйозна подальша робота	01-34
--	---	---	-------

Для визначення рейтингу студента (слухача) із засвоєння дисципліни **R**_{дис} (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу студента (слухача) з навчальної роботи **R**_{нр} (до 70 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{нр}} + R_{\text{ат}}$ *

11. Методичне забезпечення

1. Робоча навчальна програма дисципліни;
2. Конспект лекцій з дисципліни;
3. Комплекс контрольних робіт (ККР) для визначення залишкових знань з дисципліни, завдань для обов'язкових контрольних робіт;
4. Тестові завдання для підсумкового контролю знань студентів.

12. Рекомендована література

Основна :

1. Кияк Т.Р., Науменко А.М., Огуй О.Д. Теорія і практика перекладу. – Вінниця: Нова книга, 2006. – 586 с.
2. Комиссаров В.Н. Общая теория перевода. – М., 1999.
3. Миньяр-Белоручев Р.К. Общая теория перевода и устный перевод. – М., 1980.

Допоміжна:

4. Алимов В.В. Теория перевода. Перевод в сфере профессиональной коммуникации: Учебное пособие. Изд. 2-е, испр. – М., 2004.
5. Бархударов Л. Язык и перевод. - Москва, 1975.
6. Влахов С., Флорин С. Непереводимое в переводе. - Москва, 1986.
7. Зорівчак Р. Реалія і переклад. - Львів: ЛДУ, 1989.
8. Зорівчак Р. Фразеологічна одиниця як перекладознавча категорія. - Львів: Вища школа, 1983.
9. Коломієць Л. Концептуально методологічні засади сучасного українського поетичного перекладу. – К.: ВПЦ «Київський університет», 2004.
10. Лилова А. Введение в общую теорию перевода. - Москва, 1985.
11. Львовская З.Д. Теоретические проблемы перевода. – М., 1985.
12. Нелюбин Л.Л., Хухуни Г.Т. Наука о переводе (история и теория с древнейших времен до наших дней): учеб. пособие. – М.: Флинта: МПСИ, 2006.
13. Сдобников В.В. Теория ⁴ перевода (учебник для студентов лингвистических вузов и факультетов иностранных языков) / В.В. Сдобникова, О.В. Петрова. – М.: АСТ: Восток – Запад, 2006.

- 14.Чередниченко О.І. Про мову і переклад. – К.: Либідь, 2007. – 248 с.
- 15.Брандес М.П. Переводческая стилистика (немецкий язык). – М.: ВШ, 1988. – 127 с.
- 16.Власов С., Флорин С. Непереводимое в переводе. – М., 1980.
- 17.Вопросы теории перевода в зарубежной лингвистике/ Вступительная статья и общая ред.. В.Н.Комиссарова. – М.: МО, 1978. – 232 с.
- 18.Методичні вказівки та контрольні завдання з теоретичного курсу «Основи теорії та практики перекладу» / М.І.Зимомря. – Ужгород: УДУ, 1985. – 76 с.

15. Інформаційні ресурси

1. <http://filolog.pl.ua/mater-ali-dlya-student-v/stor-ya-n-metsko-movi-lekts.html>
2. www.sprachgeschichte.ag.vu/
3. www.stefan-jacob.de/.../Sprachgeschichte.ht
4. www.libreriauniversitaria.it/deutsche-sprach
5. www.linse.uni-due.de/.../sprachgeschichte/
6. www.wissen.de/.../grundzuege-der-entwickl